

Reis Senior Dierenartsen naar Noord-Portugal en -Spanje van 7 t/m 14 mei 2017

Het verhaal en de belevenissen (vooral door Hennie Hadderingh) en *de achtergrondinformatie* (vooral door Riet van Leeuwen) en de vogels (volledig door Ed ter Laak).

Op **zondag 7 mei** troffen we op de luchthaven van Eindhoven Frans Sluyters met de LSU-pet en even later Henk van Dam met koffie en broodjes. We hadden een voorspoedige vlucht bij rustig weer.

Na een rit van het vliegveld langs de Atlantische kust volgde een rondrit in Porto. In Porto stonden we, bijna op een kruising, een poosje stil omdat Henk water voor ons allen ging halen.

Na een rit langs de rivier de Douro ging de rit naar het historische centrum van Porto. Op dezelfde plek als 5 jaar geleden stapten we uit de bus en werd de rondleiding te voet vervolgd. Uiteindelijk daalden we af naar de oever van de Douro. Er was tijd voor een drankje op een terras voordat we door de bus weer werden opgepikt.

Porto wordt de hoofdstad van Noord-Portugal genoemd, het is een vis-en een wijnstad en heeft rond de 400.000 inwoners.

De Douro ontspringt in Spanje, mondt uit in zee bij Porto en is belangrijk voor de wijn- en vis-industrie en het toerisme. Er varen geen zware vrachtschepen, wel cruiseschepen en toeristenboten.

Porto heeft verschillende parken. We zagen ook prachtige villa's en gebouwen. In de 18^e en 19^e eeuw hebben belangrijke Engelse families de wijnindustrie rond Porto gefinancierd en zij hebben zich hier gevestigd. De brug over de Douro, de Ponte da Arrábida, is in 1963 gebouwd door ingenieur Cordoza. Verderop een brug die door Gustav Eiffel is ontworpen. We zagen veel kerken, standbeelden, de Kathedraal van Porto (12^e eeuw), een universiteit en een kristallen paleis. We kwamen bij een gebouw dat tot 1906 een klooster was. Het is nu het São Bento station, waarvan de hal bekleed is met mozaïek in diverse afbeeldingen van koningen, veldslagen, processies, en wijntransporten. Er zijn voor deze wanden wel 20.000 tegels gebruikt.

São Bento station

Na het bezoek aan Porto hadden we een rit van ongeveer twee uur voor de boeg, maar de mogelijk knorrende magen werden tevredengesteld met een chocoladebroodje en een banaan. Langs de weg was er weer veel bloeiend geel te zien, dit keer geen koolzaad of narcissen, maar prachtig bloeiende brem en gaspeldoorn. Na een mooie rit over de "Route de Vinho" met prachtige wijngaarden bereikten we ons hotel in Vila Pouca de Aguiar.

Op **maandagochtend** in de bus vertelde Ed ter Laak over zijn tijd in het gebied waar we reden, en over het mycoplasma-onderzoek bij runderen. Dat kwam daar in 1985 nog voor, vooral in samenhang met zeer kleine bedrijven met een gemeenschappelijke melkstal.

Helaas was het landgoed Mateus, van de beroemde rosé, niet vrij toegankelijk. Er volgde een prachtige rit tussen de wijngaarden met veel terrassen naar Pinhão. Daar reden we langs het stationnetje bekleed met prachtige tegeltableaus over de druiventeelt. Onder balkons bij huizen nestelden veel zwaluwen.

Vlak bij Pinhão bezochten we het portbedrijf Quinta do Noval. (www.quintadonoval.com)

Quinta do Noval en de portproeverij

Port moet worden gemaakt van meerdere druivensoorten. In sommige wijngaarden staan de verschillende druivensoorten door elkaar en in andere gevallen worden wijnen van verschillende druiven achteraf door elkaar gemengd.

Dit wijnbedrijf doet alles: druiven telen en verder de wijnbereiding en het bottelen.

In de bassins of putten worden de druiven gefermenteerd. In september en oktober heeft dit proces plaats. Drie uur lang worden de druiven heel langzaam met de voeten bewerkt door 10 personen. Meestal 's avonds van 20.00 tot 23.00 uur, gedurende drie dagen.

Daarna gaat er suiker en 20% brandy bij, waardoor de fermentatie stopt.

Buiten voor het landhuis konden we de port proeven onder een oude grote conifeer. Verder stonden op het landgoed oleanders, eucalyptus, ceder, acacia, vijgen-, dadel-, kweepeer-, kersen-, abrikozen- en perzikenbomen.

Er was even geen tijd voor de lunch, maar met een afgescheurd stuk van het reeds gekochte stokbrood konden we er even tegen.

Onder een stralend zonnetje werden we in/op een oude port-vervoerboot rondgevaren op de Douro.

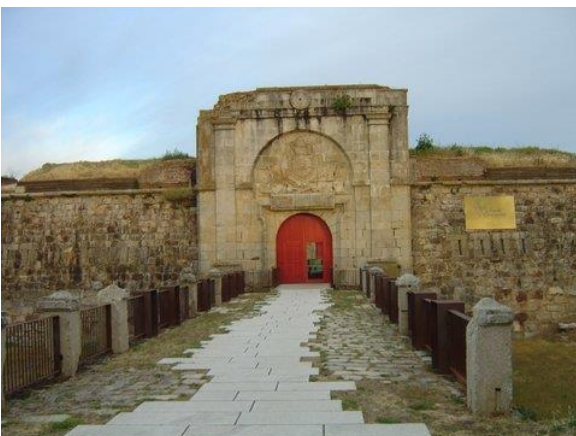
“Barcos Rabelas”

Daarna werd de lunch genuttigd in de plezierige schaduw van bomen, waaronder de lampepoetserplant met de prachtige rode bloemen.

Er was uiteraard stokbrood (inmiddels aangevulde voorraad), ham, kaas, tomaten en sla: broodjes gezond dus.

Na de lunch was het heel rustig in de bus. We hadden een rit van circa drie uur te gaan. Halverwege mochten we in het vestingstadje in Trancoso even loslopen. Weer in de bus vertelde Klaas Soethout dat, om spiermassavermindering te voorkomen alle ouderen eiwitrijk moesten eten. Herman Rouwé kwam er overheen met dat dat niets zou helpen, omdat de eiwitsynthese de beperkende factor is. En Jim Bakker betoogde dat iemand uit Wageningen het er ook niet mee eens was. Een 104 jarige at elke dag 10 eieren en met een hoge alcohol-inname leverde dat zelfs advocaat op.

Het hotel in Aldea del Obispo was heel verrassend. Het was een afgelegen fort, waar rond het grasveld als binnenplaats kamers gemaakt waren in de kazematten. Bij opendoen van het raam kon je door een schietgat een beetje van de buitenwereld zien.

buiten en binnenkant en entree

https://en.wikipedia.org/wiki/Royal_Fortress_of_the_Concepcion

Voor het diner kon in de zon op terras nog een drankje worden gedronken.
Na de tapashapjes en een gepocheerd ei werd een speenvarken in kleine stukjes geserveerd.

Tijdens de rit op dinsdag zagen we onder de eikenbomen zwarte eikeletende varkens en een gejuich steeg op. "Wat een belevenis", aldus Henk.

Richting Salamanca was het land steeds vlakker en meer agrarisch, eerst alleen vee en later ook landbouw. Ook waren er langs de weg ooievaars in bomen en op elektriciteitsmasten te zien. De bus landde bij een plein met mooie brede banken, een prima plek voor de lunch. Gelukkig voor Egbert en Else van der Kuip een vroege lunch, want doordat ze nog met de Portugese tijd leefden, hadden ze zonder ontbijt de bus in gemoeten.

In de nabijgelegen supermarkt waren ook sanitaire voorzieningen. Een van onze groep dacht even het toilet niet meer te kunnen verlaten, maar met brute kracht van Ton Verhees ging de deur toch open.

Met de vlot en Engels sprekende gids doorkruisten we het centrum van Salamanca.

Eerst naar het Plaza Mayor met rondom het fraaie gebouw en de medaillons met koppen van bekende Spanjaarden, waaronder Franco.

Bij de rondleiding hoorde een zingende Spanjaard bij de Casa de las Conchas, het huis met de schelpen, dat tegenwoordig een bibliotheek is.

muzikant in Salamanca

Bij restauraties zijn veel opschriften in rood op de oude gebouwen zichtbaar geworden. De universiteitsgebouwen zijn uitgebreid gedecoreerd met beeldhouwwerken. Met een spiegeltje van Trudy Kouwenhoven in de zon wist de gids details op het universiteitsgebouw aan te wijzen. Bij een

restaurant is op een van de oude gebouwen overigens tussen andere decoraties een astronautje verschenen.

Salamanca heeft de oudste universiteit van Spanje (volgend jaar 800 jaar), het is een Unesco-stad, ook bekend om de stierengevechten en de Iberian Jamones (Iberische ham). De ham van loslopende eikelsetende varkens is de beste kwaliteit ham.

De stad wordt ook wel de Gouden Stad genoemd om de gebouwen van gele zandsteen.

Na het bezoek aan Salamanca volgde de rondleiding door de hammenfabriek Alma de Iberico in Guijuelo (www.almadeiberico.com).

We mochten eerst tussen de hammen door onbeschermd naar het toilet, waarna we ons in een beschermend wit pak moesten hijsen met monddoekje, muts en sloffen.

De hammenfabriek eerst inspecteren met voldoende inspecteurs en daarna proeven!

Nadat we alle fasen van de hamproductie hadden gezien, werden we in een proeflokaal ontvangen met brood en wijn. De worstproducten en de ham kwamen op tafel om te proeven.

Varkens die eikels eten geven gezonder vet aan de ham. Die ham is van betere kwaliteit en is dan ook duurder naarmate het varken van zuiverder zwarte afkomst is.

Toen we weer in de bus zaten liet Henk weten dat er voor de lunch morgen geen inkopen gedaan zouden worden. We hebben genoeg aan alle ingekochte ham en worsten.

Het diner van die avond had als keuze vis of vlees. Praktisch als Henk is had hij 26 vlees en 26 vis besteld en mogen we zelf de buit verdelen. Het toetje bestond uit fruit. Met heerlijk glanzende appels die zo hard waren dat doorsnijden een hele klus werd.

Na het diner, om kwart over negen gingen we op pad voor een wandeling. Over de Ponte Roman naar het centrum van de stad om de prachtig verlichte gebouwen aan het Plaza Mayor te zien. Op een terras van café Doze was plaats voor ons allen, al duurde het even tot we allemaal een consumptie hadden. Ruud van der Linde had bij de burens een ijsje gehaald en Henk van Dam kreeg in eerste instantie niets, hoewel zijn cappuccino wel op de rekening stond.

Op **woensdag** was het bewolkt en koeler dan de dagen er voor. We hadden 170 km voor de boeg naar Bragança.

Kort na vertrek ontdekte Albert Wertenbroek dat hij zijn portefeuille mistte. Albert ging met Henk terug naar het hotel. Terwijl we in de bus wachtten vroeg Frans Sluyters zich af waarom we eigenlijk zouden wachten. Volgende week komt er weer een bus, we hebben koffie en de inkopen voor de lunch zijn gedaan.

Bovendien is Frans veel soepeler met opstaan. De portefeuille zou gerold kunnen zijn, sprak Frans uit ervaring. Bij de vorige reis werd tijdens de wandeling door Lissabon zijn portemonnee gestolen, wat resulteerde in een week drinken op kosten van medereizigers.

Helaas was Albert's portefeuille niet in het hotel te vinden. Alles zat er in, ook de voor de grensoverschrijding noodzakelijke ID-kaart. Ook bij controle van de koffer kwam de portefeuille niet boven water. Later leerde een telefoontje naar café Doze in Salamanca dat de portefeuille daar door een eerlijke ober was gevonden.

Het terras van café Doze met de eerlijke ober !

De koffiestop was op de indrukwekkende Almendra stuwdam in de Rio de Tormes.

Het koffievat van Henk is overal!

Bij de stuwdam vlogen veel zwaluwen, onze bekende huiszwaluw, maar ook bruinere rotszwaluwen.

Weer in de bus vertelde Ed over de zwarte spreeuw die gisteren bij de koffiestop gezien was. Later was er in de stad de kleine torenvalk, die vooral in de steden in kolonies broedt. En bij de avondwandeling werd de dwergooruil gehoord.

Jim Bakker hield vervolgens een conference over diverse onderwerpen, van dwergooruil tot Barneveldse kippen.

En Anton van Ingen vertelde het één en ander over stieren.

Zo kwamen we bij de volgende stuwdam op de grensovergang naar Portugal. Die was gesloten vanwege het bezoek van Paus Franciscus aan Fatima. Bemiddeling door de chauffeur mocht niet baten en we moesten terug.

Onverbiddelijk teruggestuurd aan de grens

Onderweg zagen we in de weilanden schapen, bomen en koeien in veel kleuren: grijs, beige, wit, zwart en roodbont. Op paaltjes langs de weg vierkante bordjes waarvan de helft zwart of rood is, al dan niet vrij voor de jacht.

Bij een sanitaire stop bij een benzinestation in het plaatsje Fermoselle raakten enkelen van ons in gesprek met een Cubaan, Jorge Luis Garrido genaamd. Hij kwam in de bus een praatje houden. Hij was in 1953 geboren op Cuba en verhuisde in 1961 naar de U.S.A. Rond 2000 bouwde hij hier op het Spaanse platteland zijn eigen huis met duurzame materialen: "If you have the time, build a house." Hij werkte in het Witte Huis in de tijd van Nixon. "All the problems in the world can be solved." Na zijn filosofische beschouwing over het leven vertelde hij niet zoals de bedoeling was over de omgeving, maar over de historie van de VS. Daar kwam geen eind aan. Tine belde binnen de bus naar Henk om de man te laten stoppen en onder een spontaan applaus kwam er een eind aan de voorstelling.

Jorge Luis Garrido de adhoc stadsgids van Fermoselle

In de inmiddels weer rijdende bus vertelde Ruud van der Linde over zijn werk bij het Cavalerie Ere-escorte, de begeleiders van koninklijk huis. De paarden voor de koets zijn eigen paarden, maar de paarden in het escorte komen uit het hele land. Daarmee moet dan een periode voor Prinsjesdag uitgebreid worden geoefend.

Midden in het dorpje Pino del Oro was een muurtje dat zich ondanks de regen goed leende als tafel voor de lunch.

Het was Anton van Ingen gelukt bij een mevrouw aan de overkant van het toilet gebruik te mogen maken, al had het enige moeite gekost haar duidelijk te maken dat hij moest plassen. Hij vervolgde met een verhaal over boer Beulink.

Opnieuw bij de Portugese grens was de strengere controle duidelijk, men kwam in de bus de paspoorten controleren. Dat iemand zijn paspoort kwijt was en dat er nogal wat paspoorten in de koffer onderin de bus zaten bleek geen belemmering ons toe te laten.

In een regenachtig Bragança bekeken we een militair museum, gevestigd in een kasteel uit 1128. Iedereen wist al dan niet met hulp de behoorlijk omhooglopende weg naar het kasteel op te komen, maar het beklimmen de hoge steile trap in de ruïne was niet voor iedereen weggelegd. In het hotel werd een auto geregeld voor terughalen van de portefeuille. Het aperitief werd in de bar genoten in grote kring rond bijeen geschoven tafels.

Na het eten werd er in de bar gezongen tot om ruim 10 uur Albert en Henk en buschauffeur Rui terug waren met de portefeuille. Toen hebben we natuurlijk nog 'Ja dat voelen wij' gezongen.

Donderdag reden we door het Parc Natural de Montesinho met veel kastanjabomen voor de kastanjeproductie. Frans vertelde over de regen die duur was ingekocht door Henk omdat ze gelezen hadden dat Santiago het mooist was in de regen.

Henk had de grote thermoskan wel vol water meegenomen, maar had geen koffie meer. In een klein plaatsje werd die koffie gekocht en in het water gekieperd. Na een uurtje bezinken kon er koffie gedronken worden.

Intussen was het verhalen vertellen begonnen. Sterke verhalen uit de praktijk, verloop van een loopbaan, informatieve verhalen, leuke verhalen, moppen. Het werd een bonte afwisseling. De lange reis van ca 400 km verliep daardoor best wel vlot.

Er werd gestreden om een wisseltrofee beste verhalen vertellen als een gallus gallus sine caput.

Jim had de trofee in de vorm van een ei in z'n broekzak en Tine broedde het uit, tenminste dat was wat er achter in de bus van begrepen werd.

SAPIENTIS EST NIHIL MIRARE

Met grote vreugde berichten wij jullie dat na een moeizame broedtijd van 21 dagen uit het ei is gekropen

Gaius Gallus Eloquentius Primus

Wij noemen hem

Sjimmie (van Barneveld)

Miranda do Douro

1 juni 2017

Gallus Gallus Barneveldi en Tine Breukink

Ed sprak over de vogels van gisteren en heeft nog wat anekdotes. Over een examen waarbij enkele goede antwoorden al bepalend waren bij Wagenaar, over zijn campylobacter diarree en de reactie van artsen daarop en over een diner met specialité's d'abattoir.

Inmiddels was er een jury benoemd – Gerda van der Eijk, Hennie Hadderingh en Aré Rodenburg. Buiten mededinging vertelde Hennie hoe ze in de tijd dat vrouwen in de diergeneeskunde minder gewoon waren bestuurlijk de KNMvD was ingerold en zich samen met Tine druk gemaakt had voor meer vrouwen in het bestuur. Van de Watering, destijds voorzitter, vond een vrouw in het bestuur prima, dan hadden ze iemand voor de koffie. Vervolgens kwamen Joan Schelpe, Ruud van der Lindde, Jan Peelen en Uri Vecht aan het woord en daarna was het tijd voor een bezoek aan een ecologische boerderij: Eco-agroturismo Arqueixal in Albá bij het plaatsje Palas de Rei.

'Ar' betekent kunst, 'queix' is organische kaas, 'Al' staat voor Alba. Men wil hier de tegenwoordige jeugd laten zien hoe er vroeger geleefd en gewerkt werd. Met deze boerderij wil men respect voor het oorspronkelijke bouwen bevorderen. Alleen door het verleden te kennen, kun je een toekomst opbouwen. De boer laat een filmpje zien waarin zijn moeder de speciale romige kaas maakt die op de boerderij nog gemaakt wordt. We bezichtigen het oude boerderijtje, in de vijver bewonderen we de groene kikker en we mogen een blik werpen in de huidige kaasmakerij en kunnen kaas kopen.

Weer in de bus vertelde Margreet Vecht over de dingen die Uri uit bescheidenheid had weggelaten.

Zowel voor Titia IJzerman als Tine was in de tijd van Teunissen een carrière in de Kliniek voor Kleine Huisdieren niet weggelegd, omdat zij tegen het dringende verzoek niet zwanger te worden waren ingegaan.

Alle verhalen werden op een leuke manier door Frans aan elkaar gepraat en zelf had hij ook nogal eens een avontuur te vertellen. Het was dan ook niet verwonderlijk dat de jury besloot dat Frans de winnaar van de verhalenvertelwedstrijd was geworden.

Vrijdag was het rustig opstaan want in Santiago de Compostella verbleven we een tweede nacht in hetzelfde hotel. Op de vrijdagochtend stond het bezoek aan de stad op het programma. Ondanks de dreigende regen bleef het gelukkig droog en soms werd het zelfs zonnig. We werden rondgeleid door een Nederlands sprekende Spaanse gids. Het was nog rustig in de stad, maar we zagen de eerste pelgrims al aankomen op het plein.

In het noorden van Spanje kom je langs de weg de bordjes met het teken van Santiago de Compostella tegen. De pelgrims volgen deze route. Als zij 100 km hebben gelopen of 200 km gefietst en op bepaalde plekken hun stempels hebben gekregen, ontvangen zij in Santiago hun certificaat.

Aan het grote plein staat naast de kathedraal en het stadhuis een hospitaal uit de 15 e eeuw dat nu gebruikt wordt als hotel. De universiteit dateert uit de 16^e eeuw, toen die universiteit met 80 personen begon. We bekeken de kathedraal (18^e eeuw) waar de relikwieën van de heilige Jacobus worden bewaard.

Na de koffie met vers door Henk bij een bakker gekochte koeken ging de reis naar A Coruña.

In de bus begon Klaas Soethout het verhaal over zijn fietstocht met Joan naar Santiago. En over de galsteenaanval van Joan. Die nam het verhaal over om het aan te vullen, te verbeteren en kleurrijker te vertellen. Waarna Klaas vervolgde met een groot aantal belevenissen en verhalen. Pas toen het eindpunt in zicht was kreeg Henk de kans wat te vertellen over A Coruña.

Deze stad wordt wel de 'Glazen stad' genoemd vanwege de vele voorzetramen op de balkons tegen de wind. Langs de wegen in deze stad staan prachtige lantaarnpalen. Hier is ook een kunstschool met de naam Pablo Picasso.

In A Coruña was het behoorlijk nat, maar onder de poorten rond Plaza Maria Pita was het droog. Onder regie van Henk werden we in twee groepen verdeeld voor de lunch in twee restaurantjes.

Na de lunch liepen we in de regen de heuvel op naar de oude Romeinse vuurtoren Hercules op een schiereiland 2,4 km van de stad. Deze oudste nog werkende vuurtoren van Europa heeft een trap met 242 treden. Geen van ons is aan het beklimmen van die trap begonnen. Wel daalden velen af naar de lager gelegen windroos met de aanduiding van Keltische landen o.a. Eire en Galiza.

Aan de andere kant van het schiereiland is een Menhir Park, een verzameling grote stenen met openingen erin. Volgens enkelen van ons door (een) hedendaagse kunstenaar(s) daar neergezet.

Zaterdag vertrokken we precies om half negen bij een dreigende donkere lucht.

Ed kwam met een vogelupdate: wulp, Jan van Gent, heggemus, buizerd, roodborsttapuit waren o.a. bij vuurtoren gezien. Totaal had hij nu 53 soorten geregistreerd. Aan het eind van dit verslag staat de lijst die Ed ons toestuurde.

Henk van Dam vertelde hoe hij in dit werk verzeild is geraakt. Na zijn studie in Wageningen was hij in 1982 leraar op een landbouwschool. Van daaruit organiseerde hij onderwijsreisjes. Onder ander in Amerika met een schoolbus, tenten en een picknick; door veel zelf te doen kon een reis veel goedkoper. Dat resulteerde ook in reizen met boeren naar het voormalige Oost-Duitsland. In 1991 ontmoette hij zijn vrouw Froukje en samen hebben zij de Agrarische Studiereizen uitgebouwd. "Ik zoek gewoon sponsors om de hele wereld te kunnen zien", aldus Henk.

De spreektijd was vooral voor hen die voor de eerste keer mee zijn, met de vraag: waarom ben je meegegaan. Velen kwamen aan het woord.

Uri Vecht gaf uitleg over orthomaneueel dierenarts, een werkwijze die (nog) niet als regulier wordt beschouwd.

De jarige Jim Bakker werd toegezongen en hij ging met Santiagokoekjes de bus rond. Hij behandelde daarna de oorzaken van ouder worden en noemde de karakteristieken van het illustere gezelschap in de bus, karakteristieken die de dag ervoor zelf door de sprekers waren aangedragen.

Ruud van der Linde sprak zijn waardering uit over de echtgenotes van dierenartsen. Trudy Kouwenhoven vertelde over bijen.

Anton van Ingen is hier omdat zijn vrouw de aankondiging als eerste had gezien en mee wilde. Hij vertelde ook het spannende verhaal van de circusleeuw die zo geweldig opknapte van een spuit catosal.

Herman Rouwé was mee omdat hij eerder met een reis van Henk was mee geweest.

Kees de Waal beschreef het vakantieleven met en zonder caravan en dat ze nu eens probeerden hoe die seniorgroepsreis is.

Intussen was de in Ierland gekochte pet van Frans de bus rondgegaan voor een extraatje voor buschauffeur Rui. Er werd gul gegeven. Rui was een goede chauffeur, een attente helper en een aardige vent. Onder getuigen overhandigde Frans het geld aan Tine.

Ponte de Lima was het volgende rustpunt. Nadat we bij een busstation koffie gedronken hadden konden we bij zonnig en droog weer een uurtje in het stadje en bij de rivier de Lima met de oude brug rondlopen.

Romeinse soldaten met hun afgebroken zwaarden als teken van lafheid

Na deze pauze ging het verhalen vertellen weer door. Herman Rouwé gaf uitleg in verband met de kanoërs die we gezien hebben, gewone en Canadese kajak met een peddel met één blad.

Uri Vecht wilde van een collega het jaarboek lenen en was om zijn eigen jaarboek te hebben weer lid van KNMvD geworden.

Vervolgens hadden we dan toch weer een echt agrarische excursie. Rui bracht ons naar een dorpje bij Barcelos waar familie van hem woonde. Daar werden we ontvangen op de slakkenkwekerij van zijn nicht en haar man.

Slakken zijn hermafrodieten. Een slak legt 6 tot 120 eitjes in een groepje in de grond, in een soort broedkamer (maternity room). Per dag 12 ronde trommels met eieren. 30.000 eitjes per dag. Na 2 weken zitten de eitjes tegen de deksel van de trommel. Eitjes worden ook als kaviaar gegeten (€2.000 per kilo.) Ze gebruiken een slakkenras en er komen geen ziektes voor. In deze omgeving is dit bedrijf het grootst. In kassen worden de eitjes uitgezet op planten. Later als er huisjes gevormd zijn groeien de slakken verder. Op houten planken wordt één keer per dag voedsel (meel) gestrooid.

Het proces van eitje tot eetbare slak is ongeveer 3 á 4 maanden. Het is arbeidsintensief werk. In de kassen heeft men last van ratten, vogels en muizen. De slakken worden levend gekoeld verkocht. Ze leveren onder meer proteïne, calcium en fosfor.

Op de tafel waar we gezien hadden hoe eitjes werden verzameld et cetera hebben we daarna onze lunch bereid.

Ook bij het rundveebedrijf van een neef van Rui werden we gastvrij ontvangen en daar mochten we uitgebreid rondkijken.

Een bedrijf met 190 runderen, waarvan 90 melkvee op 35 ha land. De productie was 5000l/2 dagen, de opbrengst 27,5 ct/liter melk. Er is een melkveehouderij heeft een melkrobotsysteem, waarbij de koe zelf kiest voor het tijdstip van melken.

We naderden Braga, het eindpunt van de reis voor deze dag. In de bus de bedankte van Tine Rui, Henk en Frans. En Frans bedankte dan weer Tine.

"Afstudeerdag in Braga"

De stad was vol met laureaten in hun zwierige gewaden.

Nadat we Braga nog even bekeken hadden, gingen we daarna naar ons hotel op de berg. Dat stond naast een kerk die bovenaan een stelsel van trappen stond. Een aardige wandeling naar beneden, een stevige wandeling weer naar boven over de naar ik meen 258 treden die Jan en Frits geteld hadden.

Het slotdiner vond plaats in een naastgelegen restaurant. Terug in het eigen hotel maakte Henk een groepsfoto zonder Henk.

En we zongen we onder leiding van Ruud het ei van Jaap Fischer vanwege de ei-trofee bij de gallus gallus sine caput competitie.

Een groot deel van het gezelschap schaarde zich daarna weer rond de eettafels voor nog een glaasje wijn en de rondjes die werden gegeven door Albert en door Jim.

Zondagochtend stond om half zes het ontbijt voor ons klaar.

Onderweg naar de luchthaven nam Frans het evaluatieformulier door en de tactiek die de commissie heeft bedacht om het aantal deelnemers terug te dringen. Bij invullen “slecht” mag je niet meer mee. Bij “matig” volgt een gesprek, net zoals bij “uitstekend” want dat is ook verdacht. Albert had Frans gevraagd of de tweede reis hetzelfde zal zijn als die van ons. Ja, was het antwoord, we zoeken alleen nog iemand die zijn portefeuille wil verliezen.

En waar we de volgende keer heengaan: Tine zal wel zien.

Op luchthaven zorgde Henk nog voor een kopje de koffie en werd afscheid genomen van Frans en Henk.

Nog een laatste bakkie uit de ton van Henk !

Riet van Leeuwen-Onderwater en Hennie Hadderingh

Bijlage: vogelwaarnemingen

**Vogelwaarnemingen tijdens de veterinaire seniorenreis naar Noord-Portugal en -Spanje,
7 t/m 14 mei 2017**

Zwarte spreeuw: deze vervangt de (gewone) Spreeuw op het Iberisch schiereiland. Elke spreeuw was dus een zwarte! In Santiago vonden we een dood exemplaar die we goed konden bekijken.
Huismus: in delen van het Iberisch schiereiland komt de Spaanse mus voor en vervangt daar de (gewone) Huismus. Wij hebben alleen de Huismus gezien.

Typisch zuidelijke soorten: Kleine torenvalk op de torens in Salamanca, Roodkopklauwier, Iberische (of Zuidelijke) Klapekster, Dwergooruil (Salamanca), Hop, Bijeneter, Rotszwaluw, Rode patrijs.

Roodkopklauwier en Hop waren vroeger broedvogel in Nederland; de Hop broedt soms met een enkel paartje.

Vanwege de klimaatopwarming broedt de Bijeneter de laatste jaren in Nederland in een kleine kolonie van ca 10 paar, evenals de Graszanger (ca 20 paar) en Cetti's zanger (800 paar).

Geelpootmeeuw: is de Zuid-Europese tegenhanger van de Zilvermeeuw die in Nederland voorkomt.

In de buurt van Salamanca zagen we een arend die we niet konden identificeren. Mogelijk was het een donkere vorm van de Dwergarend. Het nabijgelegen gebied Extremadura is beroemd om zijn diverse arendsoorten.

Zwarte wouw, de talrijkste roofvogel wereldwijd, is zeldzaam in Nederland.

De Europese kanarie was talrijk op onze reis; in Nederland broeden er enkele honderden paren.

De Grauwe gors was heel algemeen op onze reis, maar is sinds 2016 uitgestorven in Nederland.

Soorten die ook in Nederland (redelijk) algemeen zijn: Jan van Gent, Aalscholver, Blauwe reiger, Ooievaar, Wilde eend, Buizerd, Sperwer, Blauwe kiekendief (man), Torenvalk, Wulp, Houtduif, Turkse tortel, Koekoek, Gierzwaluw, Boerenzwaluw, Huiszwaluw (talrijk in Portugal), Oeverzwaluw, Witte kwikstaart, Gele kwikstaart, Winterkoning, Heggenmus, Zanglijster, Merel, Roodborsttapuit, Zwarte roodstaart (talrijk in Portugal), Nachtegaal, Roodborst, Zwartkop, Grasmus, Vuurgoudhaan, Koolmees, Zwarte mees, Boomklever, Boomkruiper, Groenling, Putter, Kneu, Vink, Ringmus, Wielewaal, Zwarte kraai, Kauw, Ekster.

Totaal aantal waargenomen vogelsoorten: 59.

Bij het Hotel Domus Real Fuerte hoorden we Boomkikkers en Veldkrekels.

Bij het kasteel in Bragança vond Henk een dode Trapslang, een ZW-Europese soort.

Ed ter Laak, 18-5-2017